

ZPRAVODAJ

KVĚTEN 2018

☑ **Komu je určeno dlouhodobé ošetrovné a kdo novou dávku může čerpat**

Česká správa sociálního zabezpečení

Letos od 1. června si lze poprvé požádat o novou dávku nemocenského pojištění – dlouhodobé ošetrovné. Tato až 90denní dávka umožní lidem zůstat doma v situaci, kdy budou pečovat o člena rodiny, který byl hospitalizován po dobu nejméně 7 dní a u kterého ošetroující lékař zdravotnického zařízení poskytujícího lůžkovou péči (zpravidla nemocnice) rozhodl, že jeho zdravotní stav vyžaduje po propuštění z hospitalizace domácí celodenní péči po dobu nejméně 30 dní.

Aby vůbec vznikl na dlouhodobé ošetrovné nárok, musí být splněny zákonem dané podmínky. A ty se vztahují jak na osoby, které podle rozhodnutí lékaře nemocnice potřebují dlouhodobou péči, tak na pečující osoby,“ sdělil zastupující ústřední ředitel ČSSZ Pavel Krejčí a doplnil: „Vzhledem k tomu, že lékař nebude moci rozhodnutí o potřebě dlouhodobé péče vydat zpětně, doporučuje se požádat o ně při propuštění z hospitalizace, která trvala nejméně 7 dní, vždy když lékař usoudí, že zdravotní stav ošetrované osoby bude vyžadovat celodenní péči alespoň dalších 30 kalendářních dnů.“

Platí to i v případě, kdy má péči v domácím prostředí poskytovat prvotně ošetroující osoba, které se nebude dlouhodobě ošetrovné vyplácet (např. z důvodu, že není zaměstnána). V budoucnu však může dojít k vystřídání pečujících osob a bez vystaveného rozhodnutí o potřebě dlouhodobé péče by další střídající osoby nemohly na dávku uplatnit nárok.

V jakých situacích lékař vystaví rozhodnutí o potřebě dlouhodobé péče?

V případě závažného zhoršení zdravotního stavu z důvodu vážné nenadálé nemoci nebo úrazu, po němž následovala hospitalizace ve zdravotnickém zařízení, která trvala alespoň 7 kalendářních dnů po sobě jdoucích, a současně ošetroující lékař zdravotnického zařízení poskytujícího lůžkovou péči usoudil, že zdravotní stav propouštěné osoby do domácího prostředí bude nezbytně vyžadovat poskytování celodenní péče alespoň po dobu následujících 30 kalendářních dnů.

Smyslem dlouhodobého ošetrovného je usnadnit péči o vážně nemocné a zdravotně postižené osoby, u kterých nastalo závažné akutní zhoršení zdravotního stavu. Není primárně určeno pro situace, kdy dochází ke kolísavému zhoršování chronického nepříznivého zdravotního stavu nebo je např. zahájena rekonvalescence po plánovaných výkonech (jako např. výměna kloubu, transplantace apod.).

Poprvé budou moci ošetroující lékaři zdravotnického zařízení poskytujícího lůžkovou péči vystavit rozhodnutí o potřebě dlouhodobé péče 1. června, avšak za předpokladu, že jde alespoň o sedmý den hospitalizace propouštěné osoby.

Jaké jsou podmínky pro nárok na dlouhodobé ošetřovné?

Aby mohla být dávka ošetřující osobě vyplácena, je základní podmínkou její účast na nemocenském pojištění, tj. např. trvání zaměstnání, které založilo účast na pojištění v době nástupu na tuto dávku (z příjmu ze zaměstnání je odváděno pojistné na sociální zabezpečení). Přitom platí, že před začátkem čerpání dávky trvala účast na nemocenském pojištění u zaměstnance alespoň po dobu 90 kalendářních dnů v posledních 4 měsících.

U osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) musí být pro nárok na dávku splněna podmínka dobrovolné účasti na nemocenském pojištění OSVČ alespoň po dobu 3 měsíců bezprostředně předcházejících dni nástupu na dlouhodobé ošetřovné. OSVČ nesmí v době pobírání této dávky vykonávat osobně samostatnou výdělečnou činnost.

Specifickou podmínkou pro nárok na dlouhodobé ošetřovné je, že ošetřovaná osoba udělila souhlas s poskytováním dlouhodobé péče ošetřující osobě, a to na tiskopise žádosti o dávku. U nezletilých osob, které nenabýly plné svéprávnosti, se udělení souhlasu s poskytováním dlouhodobé péče nevyžaduje.

Komu budou okresní správy sociálního zabezpečení vyplácet dlouhodobé ošetřovné?

Okruh osob, které mohou brát dlouhodobé ošetřovné z důvodu poskytování dlouhodobé péče, je poměrně široký. Mohou jimi být příbuzní (např. manželka, dospělý potomek, tchyně, švagr, neteř nebo snacha apod.) osoby vyžadující dlouhodobou péči. Dále to také může být druh nebo družka ošetřované osoby anebo osoba žijící s ošetřovanou osobou v domácnosti.

U osob bez přímého příbuzenského vztahu je zákonem stanovena podmínka společného místa trvalého pobytu s osobou, které je poskytována celodenní péče.

Jaké doklady jsou potřeba a jak se o dávku žádá?

Nárok na dlouhodobé ošetřovné se bude uplatňovat prostřednictvím několika předepsaných tiskopisů, některé vystavuje pouze ošetřující lékař zdravotnického zařízení lůžkové či ambulantní péče, jiné vyplní žadatel o dávku spolu s osobou, o kterou bude pečovat. OSVČ doklady předávají přímo „své“ OSSZ, u které jsou registrovány, zaměstnanec je OSSZ předá prostřednictvím svého zaměstnavatele.

Jak je to s omluvením nepřítomnosti v práci po dobu dlouhodobé péče?

Podle zákoníku práce uděluje zaměstnavatel zaměstnanci souhlas s nepřítomností v práci k poskytování dlouhodobé péče. Zpravidla tak učiní na základě předloženého tiskopisu *Žádost o dlouhodobé ošetřovné*. Zaměstnavatel není povinen tento souhlas udělit jen v případě, že tomu brání vážné provozní problémy.

Neudělení souhlasu zaměstnavatel oznámí a zdůvodní zaměstnanci písemně. Pokud zaměstnanec bude mít za to, že zaměstnavatelem uvedené provozní důvody by udělení souhlasu neměly bránit, má možnost obrátit se na oblastní inspektorát práce.

Po jak dlouhou dobu je dlouhodobé ošetřovné vypláceno a je možné se vystřídat?

Dávka se poskytuje maximálně 90 kalendářních dnů ode dne vzniku potřeby dlouhodobé péče, tj. nejdříve od sedmého dne hospitalizace. V případě, že je ošetřovaná osoba opětovně hospitalizovaná, nebude ošetřující osobě za dobu hospitalizace (s výjimkou prvního a posledního dne hospitalizace) dlouhodobé ošetřovné vypláceno.

Během čerpání dlouhodobého ošetřovného je možné se vystřídat např. s jiným členem rodiny, avšak vždy pouze po celých dnech a se souhlasem osoby, které je péče poskytována. V případě pravidelného střídání ošetřující osoba k žádosti o dávku přiloží rozpis (harmonogram), ve kterých dnech bude poskytovat péči; i na rozpisu musí být uveden souhlas ošetřované osoby.

Ošetřující osobě může další nárok na dlouhodobé ošetřovné (u téhož či jiného člena rodiny) vzniknout nejdříve po uplynutí 12 měsíců ode dne, za který měla naposledy vypláceno dlouhodobé ošetřovné.

Tabulka: Příklady výše dlouhodobého ošetřovného

Hrubý příjem ¹⁾	Výše dávky ²⁾			Denní výše dávky ³⁾
	za 30 dnů péče	za 60 dnů péče	za 90 dnů péče	
8 000 Kč	4 290 Kč	8 580 Kč	12 870 Kč	143 Kč
10 000 Kč	5 340 Kč	10 680 Kč	16 020 Kč	178 Kč
12 000 Kč	6 420 Kč	12 840 Kč	19 260 Kč	214 Kč
14 000 Kč	7 470 Kč	14 940 Kč	22 410 Kč	249 Kč
16 000 Kč	8 550 Kč	17 100 Kč	25 650 Kč	285 Kč
18 000 Kč	9 600 Kč	19 200 Kč	28 800 Kč	320 Kč
20 000 Kč	10 680 Kč	21 360 Kč	32 040 Kč	356 Kč
25 000 Kč	13 320 Kč	26 640 Kč	39 960 Kč	444 Kč
30 000 Kč	15 990 Kč	31 980 Kč	47 970 Kč	533 Kč
35 000 Kč	17 850 Kč	35 700 Kč	53 550 Kč	595 Kč
40 000 Kč	19 620 Kč	39 240 Kč	58 860 Kč	654 Kč
od 91 078 Kč	29 700 Kč ⁴⁾	59 400 Kč ⁴⁾	89 100 Kč ⁴⁾	990 Kč ⁴⁾

¹⁾ plat/mzda + odměny, příplatky, tedy veškeré příjmy, z nichž se odvádí pojistné na sociální zabezpečení

²⁾ maximální délka podpůrčí doby je 90 dnů

³⁾ 60 % redukováného denního vyměřovacího základu

⁴⁾ maximální výše dávky

Kalkulačka pro výpočet výše dávky je k dispozici na webu MPSV (www.mpsv.cz/cs/11580). Další praktické informace shrnuje leták, který je dostupný na webu ČSSZ nebo na OSSZ.

Mladí lidé mohou zdarma procestovat v létě Evropu

Helpnet

V červnu 2018 Evropská komise vybere nejméně 15 000 osmnáctiletých nadšenců, které obdaruje časovou jízdenkou, s níž mohou brázdit celou Evropou. Na Česko připadne 310 jízdenek. Hlásit se mohou i mladí lidé se zvláštními potřebami – například osoby se sníženou pohyblivostí nebo se zrakovým postižením, které dostanou dodatečnou podporu.

Přihlásit se mohou všichni mladí lidé, kterým bude 18 let dne 1. července 2018. K účasti na této iniciativě jsou tedy způsobilí lidé s datem narození od 2. července 1999 (včetně) do 1. července 2000 (včetně). Přihlášky je nutné podat prostřednictvím Evropského portálu pro mládež (https://europa.eu/youth/discovereu_cs), během přihlašovacího období (od 12. června 2018 do 26. června 2018).

Cestovat je možné po dobu 1 dne až 30 dní včetně. Lze navštívit 1 až 4 země určení (pouze 28 členských států EU), cesta zpět domů je zajištěna. Cesta musí být zahájena v období od 9. července 2018 do 30. září 2018.

Pravidla počítají s tím, že účastníci mohou cestovat jednotlivě nebo ve skupině (maximálně 5 osob). V případě, že se hlásí skupina, je třeba určit vedoucího. Ten musí vyplnit přihlášku. Jakmile vedoucí podá přihlášku, obdrží kód, který předá ostatním členům skupiny, tak aby mohli provést registraci. Ostatní členové skupiny se poté s tímto kódem registrují online, přičemž vyplní své osobní údaje. Přihláška skupiny se bude posuzovat jako jedna přihláška.

V přihlašovacím formuláři bude nutné odpovědět na otázky související s Evropským rokem kulturního dědictví 2018 a iniciativami EU zaměřenými na mladé lidi. Ke správnosti odpovědí se bude přihlížet v případě, že se přihlásí více zájemců, než je k dispozici jízdenek.

Iniciativa spadá pod tzv. přípravnou akci Evropského parlamentu odsouhlasenou pro rozpočet EU na rok 2018. V jejím případě bylo rozhodnuto zaměřit se na mladé lidi, kterým bude 18 let, protože právě tento věk představuje významný předěl na cestě mladých lidí k dospělosti a evropskému občanství, zdůvodňují autoři projektu zaměření právě na osmnáctileté.

☑ Nemajetné rodiny mohou získat brýle pro dítě zdarma

Heplnet

Oční Studio Aleš Žejdl věnuje 100 000 korun na bezplatné brýle pro děti. Stačí, když pošlou svůj příběh.

„Na jihu Moravy jsou stovky dětí, které kvůli neradostné finanční situaci rodin nemohou mít brýle, jež chtějí a potřebují. Omezuje je to při sportech, učení, zálibách, i v běžném životě. Těm bychom rádi pomohli,“ říká Aleš Žejdl.

Nákup brýlí může být pro rodinu finančně zatěžující. Zdravotní pojišťovny sice přispívají, ale na pořízení kvalitních obrub a skel to nestačí. „Když chtějí rodiče dětem dopřát hezčí brýle, musí doplatit,“ vyčíslil Aleš Žejdl.

Některé děti přitom potřebují nové brýle každého půl roku. To je i případ Nelinky, která dvoje nové brýle získala bezplatně v loňské akci. Nelinka trpí albinismem a nedostatek pigmentu nemá jen v kůži, ale také v očích. Je proto světloplachá a hůř se přizpůsobuje změnám světelných podmínek, takže potřebuje dokonce několikery brýle s různě ztmavenými skly, aby je mohla střídát. Pro její rodinu je to finančně náročné.

Podle Aleše Žejdla je navíc ideální, když si dítě vybere brýle samo. Jenom tak je pak rádo nosí a nestydí se za ně mezi svými vrstevníky.

Konzultovat výběr brýlí s dítětem a volit, pokud možno, kompromis mezi možnostmi rodičů a výběrem dítěte doporučuje i brněnský psycholog David Macek. Podle něj totiž brýle stejně jako oblečení mohou naznačovat status člověka. „V prostředí, kde se na tento status hledí, často právě ve školách, mohou na pohled nápadně levné brýle působit podobně jako levné oblečení. Zároveň pak dětem hrozí za nevhledné brýle posměšky,“ vysvětlil psycholog.

Slušivé a dobře padnoucí brýle ale nebývají ty nejlevnější a mnoho rodičů musí zvažovat, jestli dítěti vyhovět, nebo jít po ceně. Svě o tom ví matka osmi dětí z Blanenska Milada Dvořáčková. „Vzpomínám si, jak jsem při jednom nákupu synovi řekla: ‚Štěpáne, tyhle jsou o tisícovku levnější.‘ ‚Ale tyhle jsou o tisícovku hezčí,‘ odpověděl mi.“

Pro část rodin znamenají velký výdaj už jedny brýle jednou za dva roky. Podle Českého statistického úřadu trpí v ČR takzvanou příjmovou chudobou devět procent populace a jednou z ohrožených skupin jsou právě rodiny s dětmi, hlavně ty neúplné. Jen v Jihomoravském kraji žije 2 000 dětí v tak složitých finančních poměrech, že jejich rodiče mohou požádat o bezplatné stravování ve školních a školkových jídelnách.

Akci Pomáháme pořádá Oční Studio Aleš Žejdl letos podruhé. Lze ji využít na nákup brýlí nebo kontaktních čoček pro děti a mládež do 15 let. Stačí zaslat příběh rodiny na e-mail pomahame@ocnistudio.cz. Firma žádost posoudí, vybrané děti pak získají brýle nebo kontaktní čočky na nejbližší jeden až dva roky.

Dvořáčková akci chválí. „Dnes už syn studuje na vysoké škole, ale dřív bych podobnou možnost uvítala. Bylo by skvělé moci mu dopřát brýle, které si sám vybral,“ uzavřela.

O Očním Studiu Aleš Žejdl

Oční Studio Aleš Žejdl je největší optika v Brně. Na trhu působí 19 let, provozuje čtyři pobočky v Brně a jednu v Hodoníně. Nabízí komplexní služby v oblasti oční optiky. Jako jedno z mála provádí vyšetření zraku pomocí 3D technologie, které

nejvíce odpovídá přirozeným podmínkám. V nabídce má kromě dioptrických a slunečních brýlí také dalekohledy, lupy a další optické pomůcky pro děti i dospělé. Provádí aplikaci kontaktních čoček a odborné poradenství k nim.

Oční Studio Aleš Žejdl zaměstnává 30 odborně vzdělaných optiků a optometristů, kteří umí odhalit 90 % očních vad. Firma nabízí zákazníkům kontaktní čočky, kvalitní brýlové čočky i obruby včetně designových. Více na www.ocnistudio.cz.

Poradní sbor ombudsmanky

Vznikl poradní sbor ombudsmanky

Ombudsmanka jmenovala jedenáctičlenný poradní orgán pro plnění úkolů plynoucích z Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.

Úkolem poradního orgánu je získávat od lidí se zdravotním postižením podněty a náměty pro činnost ombudsmanky. Společně s ní pak stanovuje priority a systémová témata, na něž je třeba se zaměřit, podílí se na připomínkování právních předpisů, které se dotýkají lidí se zdravotním postižením, a zajišťuje informovanost lidí se zdravotním postižením. Členové poradního orgánu zastupují skupiny osob se zdravotním postižením, organizace a osobnosti hájící jejich práva.

Z celkového počtu 101 nominací, které vzešly z regionálních setkání s lidmi se zdravotním postižením a organizacemi hájícími jejich práva, jmenovala ombudsmanka poradní orgán v tomto složení:

- Ivana Recmanová, zabývá se problematikou žen se zdravotním postižením
- Pavlína Spilková, prezidentka Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel
- Agáta Zajičková z organizace Fokus podporující lidi s duševním onemocněním
- Alena Jančíková, ředitelka České asociace paraplegiků
- Jan Uherka, místopředseda Národní rady osob se zdravotním postižením ČR a člen Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením
- Jiří Černý, věnuje se podpoře zaměstnávání osob se zdravotním postižením
- Pavla Baxová, ředitelka organizace Rytmus hájící práva lidí s mentálním postižením a poskytující sociální služby
- Camille Latimier a Marek Richter (společně 1 hlas), ředitelka Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením a zástupce skupiny lidí s mentálním postižením
- Helena Plachá, členka Asociace zaměstnavatelů zdravotně postižených ČR
- Milena Urbanová, ředitelka obecně prospěšné společnosti Auticentrum, o.p.s.
- Petr Špaček z neziskové organizace Fokus podporující lidi s duševním onemocněním

Preventivní prohlídky

Helpnet

Víte, na jaké preventivní prohlídky máte nárok a kde se můžete nechat ošetřit?

Prevence je nedílnou součástí péče o zdraví i v době, kdy nepocítujete žádné potíže. Na preventivní prohlídky nezapomínejte, mohou totiž odhalit závažná onemocnění v jejich počátku. Víte, na jaké preventivní prohlídky máte kdy nárok? Setkali jste se někdy s tím, že by vás v nemocnici v neakutních případech odmítli vyšetřit, protože máte bydliště jinde? Argument takzvané spádovosti by se již používat neměl. Pojištěnec má ze zákona právo vybrat si smluvního poskytovatele.

Odpovědi na otázky spojené se spádovostí a s preventivními prohlídkami se dočtete v poradně, která byla připravena ve spolupráci s MUDr. Janou Vyskočilovou, hlavní lékařkou EUC Kliniky Plzeň, a MUDr. Lucií Bejstovou, dětskou lékařkou EUC Kliniky Plzeň.

Spádovost

Setkali jste se někdy s tím, že by vás v nemocnici v neakutních případech odmítli vyšetřit, protože máte bydliště jinde? Argument takzvané spádovosti by se již používat neměl. Pojištěnec má ze zákona právo na volbu smluvního poskytovatele.

Občas se setkávám s termínem spádovost, mám ji spojenou spíše s dobou dřívější. Co to vlastně ta spádovost znamená a platí ještě? Případně čím byla nahrazena?

Spádovost opravdu fungovala v minulosti a bylo to vlastně přidělení okruhu ulic nebo obcí příslušné nemocnici. V praxi to tedy znamenalo, že pacient mohl být ošetřen jen v té nemocnici, kam patřil dle svého trvalého bydliště. Tato spádovost v současné době již neplatí a byla nahrazena svobodnou volbou lékaře.

MUDr. Jana Vyskočilová, hlavní lékařka EUC Kliniky Plzeň

Existují nějaká omezení pro pacienty, když spádovost už neexistuje? Mohou mě v nemocnici odmítnout?

Jediným omezením v současné době je problém kapacity daného zdravotnického zařízení, tedy pokud je naplněna lůžková kapacita, může lékař po posouzení zdravotního stavu pacienta a zhodnocení, zda je možné ošetření odložit, doporučit jiné zdravotnické zařízení. Praxe ale bývá taková, že některé nemocnice spádovost „drží“ a pacienty odmítají.

MUDr. Jana Vyskočilová, hlavní lékařka EUC Kliniky Plzeň

Trvale žiji v Praze, ale praktického lékaře mám daleko v místě původního bydliště. Jak mám řešit návštěvu lékaře v případě akutního problému a jak v případě dlouhodobého? Jak probíhá přesun dokumentace, je to nějak řešeno automaticky, nebo si mám požádat o kartu?

Akutní ošetření Vám poskytne jiný praktický lékař, pokud jde ale o dlouhodobý problém, je lepší se přeregistrovat, v tom případě si váš nový registrující lékař vyžádá výpis z dokumentace. Karta je majetkem zdravotnického zařízení a musí se archivovat po dobu danou zákonem. Měnit registrujícího lékaře můžete každé

3 měsíce. U nás v Plzni tohoto institutu využívají studenti a také lidé, kteří zde trvale přes týden pracují a domů jezdí jen o víkend.

MUDr. Jana Vyskočilová, hlavní lékařka EUC Kliniky Plzeň

Slyšela jsem o dobrém specialistovi, který je ale jinde než v místě mého bydliště. Mohu si za ním zajet a bude mi tato péče i tak hrazena z veřejného zdravotního pojištění?

Tady platí svobodná volba lékaře, tedy můžete. Je však dobré vyšetření u specialisty minimálně zkontrolovat u praktického lékaře, ten by měl napsat doporučení. I když to dnes již není podmínka, je dobré, aby péči a vyšetření koordinoval pacientův praktik.

MUDr. Jana Vyskočilová, hlavní lékařka EUC Kliniky Plzeň

Když pojedu s dítětem na jarní prázdniny do hor a zjistím si, že v místě není doktor a nejbližší nemocnice je 20 km, bude bez problému, když si zavolám sanitku? Pokud chci pediatra, zubaře, přijmou nás na jakékoliv vyšetření, oddělení? Jak se pak postupuje při následné péči, zůstane tam, nebo bude přesunuto?

Převoz sanitním vozem indikuje lékař dle stavu pacienta, tedy záleží, z jakého důvodu budete sanitku volat, určitě ne kvůli například odřenině jen proto, že lékař není dostupný. Akutní ošetření musí být poskytnuto v nejbližším zdravotnickém zařízení. Jedná-li se o stavy ohrožující život, náhlé silné zhoršení chronického onemocnění, bezvědomí apod., pak určitě volejte 155.

Péče pediatra i stomatologa je vázána na registraci. Tedy neregistrující lékař Vás na jakékoli vyšetření přijmout nemusí. Náhlé stavy samozřejmě být ošetřeny musí, bez ohledu na registraci. K následné péči pak budete odesláni ke svému registrujícímu lékaři.

MUDr. Jana Vyskočilová, hlavní lékařka EUC Kliniky Plzeň

Preventivní prohlídky

Prevence je nedílnou součástí péče o zdraví i v době, kdy nepocítujete žádné potíže. Na preventivní prohlídky nezapomínejte, mohou totiž odhalit závažná onemocnění v jejich počátku. Víte, na jaké preventivní prohlídky máte kdy nárok?

Na jaké preventivní prohlídky a jak často bych měla chodit se svými dětmi a kdy je předat do péče lékařů pro dospělé? Děkuji. Alena

Dobrý den, Aleno,

pokud jsou Vaše děti již starší, tak platí, že od 3 let věku do 17 let se preventivní prohlídky konají ve dvouletých intervalech. Poslední všeobecnou preventivní prohlídku by Vaše děti měly absolvovat u praktického lékaře pro děti a dorost nejpozději den před dovršením 19 let. Následně pak si najít praktického lékaře pro dospělé a ten si již sám požádá „dětského“ lékaře o vše potřebné. Pozor na ztrátu očkovacího průkazu, ten máte u sebe doma. Lékař jej bude potřebovat minimálně vidět.

Na zubní preventivní prohlídku by Vaše dítě mělo docházet dvakrát ročně s odstupem šesti měsíců až do 18 let. Dospělí samozřejmě také chodí na prevenci ve stejném režimu.

Co se týče děvčat, ta by měla v 15 letech absolvovat první preventivní gynekologickou prohlídku, která by dále měla probíhat jednou ročně, respektive

po 11 měsících. Před začátkem pohlavního života pak doporučujeme očkování proti rakovině děložního čípku. To mohou absolvovat i chlapci okolo 13 let věku.
MUDr. Lucie Bejstová, dětská lékařka EUC Kliniky Plzeň

Dobrý den, chtěla bych se zeptat, jak často a na jaké preventivní prohlídky mají chodit maminky s malými dětmi?

Dobrý den,

vše začíná už po propuštění z porodnice. První všeobecnou preventivní prohlídku musí novorozenec podstoupit do 2 dnů po propuštění z porodnice, a to pokud možno doma.

Do věku jednoho roku ho čekají preventivní prohlídky u praktického lékaře pro děti a dorost ve 14 dnech věku, v 6 týdnech, ve 3 měsících, poté ve 4 až 5 měsících a v 6, 8, 10 až 11 a ve 12 měsících věku. Poté následuje prohlídka v 18 měsících a pak každého půl roku až do 3 let.

Už od prvních měsíců se také řeší povinná očkování. Praktický lékař pro děti a dorost by Vás měl na prohlídky a očkování zvat.

První zubní preventivní prohlídky by mělo dítě absolvovat už v prvním roce života, mezi 6. a 12. měsícem. Poté je podstupují dvakrát ročně.

MUDr. Lucie Bejstová, dětská lékařka EUC Kliniky Plzeň

Dobrý den, je mi 25 let a nevím, na jaké preventivní vyšetření mám nárok a jak často bych na ně měla chodit? Katka

Katko, dvakrát ročně máte nárok na stomatologické vyšetření u svého zubaře. Jedenkrát za rok byste měla navštěvovat svého gynekologa a jednou za dva roky pak praktického lékaře, který by Vám v rámci preventivní prohlídky měl udělat orientační vyšetření moči.

V 18, ve 30 a ve 40 letech by Vám měl Váš praktický lékař v rámci preventivní prohlídky také vyšetřit koncentraci tuků a glykémii v krvi.

Pokud máte pozitivní rodinnou anamnézu nebo jiné rizikové faktory rakoviny prsu, tak by Vám od 25 let měl vypisovat žádanku na klinické vyšetření prsou. Od 45 let mají ženy nárok každé 2 roky podstoupit mamografické preventivní vyšetření. Na toto vyšetření je také potřeba žádanky, kterou Vám vypíše praktický lékař nebo gynekolog.

Ve 40 letech a pak každé 4 roky by Vám měl praktický lékař předepsat vyšetření EKG.

MUDr. Jana Vyskočilová, hlavní lékařka EUC Kliniky Plzeň

V červnu oslavím 50. narozeniny. Vím, že se v tu dobu mění pravidla, na co mám nárok, ale nevyznám se v nich. Děkuji. Milena

Dobrý den, Mileno, jak už jste zvyklá, i nadále byste každé dva roky měla docházet na preventivní prohlídku ke svému praktickému lékaři a dvakrát za rok k zubaři. Měla byste také i nadále navštěvovat gynekologa, ani menopauza není důvodem přestat k němu docházet.

V rámci všeobecné preventivní prohlídky u praktického lékaře byste měla v 50 a 60 letech podstoupit vyšetření koncentrace tuků v krvi. Každé dva roky kontrolu glykémii, každé čtyři roky by Vám měl předepsat EKG.

I nadále byste měla docházet každé dva roky na preventivní mamografické vyšetření.

Po 50. narozeninách se také přidává test okultního krvácení ve stolici, který byste do 55 let měla podstoupit jednou za rok, od 55 let jednou za dva roky. Od 55 let je varianta k tomuto endoskopické vyšetření střev jednou za 10 let. K tomu je potřeba žádanka od praktického lékaře.

Pokud trpíte diabetem, hypertenzí nebo kardiovaskulárními problémy, pak se také od 50 let každé 4 roky provádí vyšetření funkce ledvin.

MUDr. Jana Vyskočilová, hlavní lékařka EUC Kliniky Plzeň

Dobrý den, nikdy jsem nebyl, co se týče prevence, úplně pečlivý, a tak bych se rád zeptal, jak to vlastně je u pánů. Jak často by měli na preventivní vyšetření chodit a co by mělo být jejich součástí? Radek

Radku, vezmeme to od začátku.

Od 18 let by měli mladí muži jednou za dva roky navštívit svého praktického lékaře kvůli všeobecnému preventivnímu vyšetření, součástí kterého je také orientační vyšetření moči. V 18, ve 30 a 40 letech je součástí tohoto vyšetření také kontrola koncentrace tuků a glykémii v krvi. Od 40 by potom měl praktický lékař předepisovat každé 4 roky EKG.

Dále je samozřejmostí kontrola u zubaře jednou za dva roky.

Od 50 let je pak z veřejného zdravotního pojištění hrazeno více prohlídek. Zůstává preventivní návštěva u zubaře dvakrát do roka a preventivní prohlídka u praktického lékaře jednou za dva roky, součástí které by i nadále mělo být orientační vyšetření moči, v 50 a 60 letech také vyšetření koncentrace tuků a každé 2 roky hladina cukru v krvi a i nadále každé 4 roky předepsání EKG.

Po 50. narozeninách se také přidává test okultního krvácení ve stolici, který byste do 55 let měl podstoupit jednou za rok, od 55 let jednou za dva roky. Od 55 let je varianta k tomuto endoskopické vyšetření střev jednou za 10 let. K tomu je potřeba žádanka od praktického lékaře. Od 50. roku života bude v rámci preventivního vyšetření u praktického lékaře odebrán vzorek krve na PSA – prostatický specifický antigen. PSA je produkován tkání prostaty, ať už normální či nádorovou. Hladina PSA v krvi může být zvýšená u mužů s karcinomem prostaty, nezhoubným zvětšením prostaty nebo s infekcí prostaty.

Pokud trpíte diabetem, hypertenzí nebo kardiovaskulárními problémy, pak se také od 50 let každé 4 roky provádí vyšetření funkce ledvin.

MUDr. Jana Vyskočilová, hlavní lékařka EUC Kliniky Plzeň

MUDr. Jana Vyskočilová

MUDr. Jana Vyskočilová působí jako hlavní lékařka EUC Kliniky Plzeň. Absolvovala lékařskou fakultu Univerzity Karlovy v Plzni a promovala v roce 1983. Specializuje se na interní lékařství a tuberkulózu a respirační nemoci. Na Plicní klinice FN Plzeň působila 12 let ve funkci zástupkyně přednosta. V roce 1995 založila Centrum pro dýchání a spánek ve FN Plzeň. Mezi lety 2010–2013 byla vedoucí lékařkou plicního oddělení, spánkové laboratoře a centra pro neinvazivní ventilaci v Sächsischer Schweiz Klinik Sebnitz, kde je nyní externí poradkyně. Je předsedkyní České společnosti pro výzkum spánku a spánkovou medicínu.

MUDr. Lucie Bejstová

MUDr. Lucie Bejstová působí jako dětská lékařka v EUC Klinice Plzeň. Vystudovala Lékařskou fakultu Univerzity Karlovy v Plzni a promovala v roce

1996. Nejprve nastoupila na Dětské oddělení Klatovské nemocnice, poté pracovala 19 let na Neonatologickém oddělení FN Plzeň.

Portál o dekubitech

Ministerstvo zdravotnictví

Existuje webový portál k léčbě a prevenci proleženin/dekubitů www.dekubity.eu, který byl nově aktualizován, aby zahrnoval podstatné informace nejen pro zdravotníky, ale i veřejnost – uživatele péče.

Jelikož jde o velice častou komplikaci při léčbě některých onemocnění a zdravotních stavech, rádi bychom vás a vaše členy na něj upozornili. Tento portál Ministerstva zdravotnictví ČR, spravovaný Národním centrem ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, je podporovaný též hlavní sestrou ČR a odborně garantovaný Českou společností pro léčbu ran a sekci hojení ran při České asociaci sester. Hlavním účelem webového portálu je sjednocení informací a jejich dostupnost na jednom místě. Součástí portálu jsou i odborné odpovědi na často kladené dotazy a odkazy na další zdroje informací.

Redakční rada:

Bc. Martina Smolíková, Bc. Daniela Jeníčková

(224 817 393)

Vydává Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, z.s.

Karlínské nám. 12

186 03 Praha 8 – Karlín

(pro vlastní potřebu)

e-mail: asociace@arpzpd.cz [http:// arpzpd.cz](http://arpzpd.cz)